

Vapo Oy

Kiikkunevan kasvillisuusselvitys, Kärsämäki / Siikalatva

Vapo Oy, Kiikkunevan kasvillisuus selvitys, Kärsämäki / Siikalatva**Sisältö**

1	AINEISTO JA MENETELMÄT	1
2	ALUEEN YLEISKUVAUS	1
2.1	Luonnontilaisuus	1
2.2	Suoyhdistymä ja suotyypit	2
2.3	Maisema ja virkistyskäyttö	3
3	SUOJELUALUEET JA -ALUEVARAUKSET	3
4	LUONTOTYYPIT	3
4.1	Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit	3
4.2	Vesilain mukaiset luontotyytit	3
4.3	Metsälain mukaiset luontotyytit	4
4.4	Uhanalaiset luontotyytit	4
5	LAJIT	4
5.1	Luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativat lajit	4
5.2	Erityisesti suojeltavat lajit	4
5.3	Rauhoitetut lajit	4
5.4	Uhanalaiset lajit	5
5.5	Silmälläpidettävät ja alueellisesti uhanalaiset lajit	5
5.6	Suomen vastuulajit	5
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	5
7	KIRJALLISUUS	5

Liitteet

Liite 1	Selvitysalueen sijainti ja aluetta ympäröivät suojelualueet
Liite 2	Kasvillisuuskuviointi ja valokuvien ottopaikat
Liite 3	Selvitysalueella havaittu kasvilajisto
Liite 4	Valokuvia selvitysalueelta

Pöyry Environment Oy

Antje Neumann (FM, biologia)
Ella Kilpeläinen (FM, biologia)

maastotyöt, raportointi
raportointi

Yhteystiedot
PL 20, Tutkijantie 2 A
90571 Oulu
puh. 010 33 280
sähköposti etunimi.sukunimi@poyry.com

1 AINEISTO JA MENETELMÄT

Kiikkunevalle suunnitellaan turvetuotantoaluetta ja hanketta varten laadittiin kasvillisuusselvitys.

Maastoinventoinnin ja raportin on laatinut biologin koulutuksen omaava kokenut kasvillisuus-kartoittaja. Maastotöihin oli käytettävissä yksi työpäivä (6 h). Maastokäynti tehtiin 7.7.2009.

Selvitysalueen kasvillisuustyyppien määrittäminen aloitettiin tarkastelemalla ilmakuvaa ja maastokarttaa. Uhanalaisten putkilokasvien, sammalten ja kääpien esiintymätiedot tarkistettiin Suomen ympäristökeskuksen tiedostoista (Heidi Kaipainen 29.5.2009). Maastossa selvitysalue kierrettiin niin, että kasvillisuustyyppien vaihtelu saatiin selvitettyä. Maastoselvitys keskitettiin selvitysalueen luonnontilaisempiin koillis- ja luoteisosiin. Samalla tarkasteltiin myös selvitysalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaa osittain luonnontilaista Vuohojärven-Likolahden aluetta. Maastoselvityksessä käytettiin apuna ilmakuvaa ja peruskarttaa.

Alueen suotyypit ovat määritetty Eurolan ym. (1995) mukaan. Suotyypien ja lajiston määrittämisessä käytetyt oppaat on lueteltu luvussa 7.

Rajallisen maastoajan vuoksi selvityksen tulokset eivät voi olla täysin kattavat. Vaikka selvitysalue on tutkittu joka puolelta ja luonnontilaiselta osalta myös rajauksen ulkopuolelta, ei esim. kaikkia alueella esiintyviä kasvilajeja tai huomioitavien lajien esiintymiä ole mahdollisesti havaittu.

2 ALUEEN YLEISKUVAUS

Kiikkunevan selvitysalue sijaitsee Kärsämäen ja Siikalatvan kuntien rajalla noin 13 km Pyhännän keskustasta lounaaseen. Selvitysalueen sijainti on esitetty liitteen 1 kartalla ja aluerajaus liitteessä 2. Selvitysalueen pinta-ala on n. 170 ha.

Suomen suoaluejaossa Kiikkunevan selvitysalue kuuluu Pohjanmaan-Kainuun aapasuoalueeseen. Pohjanmaan ja Suomenselän alueiden tasaisuus suosii laajojen aapasoiden esiintymistä, Kainuussa puolestaan esiintyy topografian vaihtelevuuden ansiosta korpia ja rämeitä sekä lähdekasvillisuutta (Eurola 1995). Kasvukauden pituus on alueella reilusta neljästä viiteen kuukautta (Eurola 1999). Suhteellisen vaatimattomasta kevättulvasta johtuen suot ovat kuivahkoja. Sekä rimpisyys että jänteisyys ovat yleensä heikosti kehittyneitä. Avosoiden osuus on huomattava, erityisesti alueelle ovat luonteenomaisia *Sphagnum papillosum* -valtaiset kalvakkanevat. Soiden reunoilla esiintyy lähinnä tupasvilla-, pallosara- ja nevarämeitä (Kalliola 1973).

Kiikkunevan kasvillisuuskuviointi on esitetty liitekartassa 2. Liitteessä 3 on listaus alueella havaituista putkilokasvi- ja sammallajeista. Liitteessä 4 on valokuvia maastokäynniltä. Valokuvien ottopaikat on esitetty liitteessä 2.

2.1 Luonnontilaisuus

Kiikkunevan selvitysalue on suurimmaksi osaksi ojitettua ja eriasteisesti muuttunutta puustoista suota. Selvitysalueen koillis- ja luoteisosassa sijaitsee kaksi ojittamatonta aluetta, jotka ovat kasvillisuudeltaan eriasteisesti muuttunutta nevaa.

Kiikkunevaa ympäröivät lähinnä ojitetut kosteikot ja talousmetsät. Alueen lounaispuolella on luonnontilainen Vuohojärven-Likolahden alue, joka on kasvillisuudeltaan luhtaa. Pieni osa siitä kuuluu selvitysalueeseen. Vuohojärven-Likolahden eteläpuolella, noin 550 m etäisyydellä

Kiikkunevan selvitysalueesta sijaitsee toinen suunniteltu turvetuotantoalue Vuohentosuo (n. 252 ha).

2.2 Suoyhdistymä ja suotyypit

Suoyhdistymä

Kiikkuneva on ojittamattomilta osiltaan pääosin välipintaista aapasuota. Ojitetut alueet ovat muuttunutta aapasuota.

Nevat ja nevuuttumat

Nevaa esiintyy lähinnä Kiikkunevan ojittamattomilla alueilla suon koillis- ja luoteisosassa. Lisäksi nevuuttumaa tavataan paikoin ojitusalueella rämemuuttuman lomassa.

Selvitysalueen ojittamattomilla alueilla esiintyvä neva on rahkoittunutta oligotrofista kalvakkanevaa (rahOIKaN) ja rahkoittunutta oligotrofista lyhytkorsinevaa (rahOILkN).

Kalvakkanevan rahkasammaliston muodostaa kalvakkarahkasammal *Sphagnum papillosum*. Kenttäkerroksen valtalaji on tupasluikka *Trichophorum cespitosum*. Lisäksi kalvakkanevalla tavattiin tupasvillaa *Eriophorum vaginatum* ja rahkasaraa *Carex pauciflora*.

Lyhytkorsinevan pohjakerroksen valtalaji on jokapaikanrahkasammal *Sphagnum angustifolium* ja kenttäkerrosta hallitsee tupasvilla.

Molemmissa nevatyypeissä rahkoittuminen ilmentyy mätäspintasammalten, kuten ruskorahkasammalten *Sphagnum fuscum* ja punarahkasammalten *Sphagnum magellanicum* esiintymisellä. Kenttäkerroksessa on nevakasvillisuuden lisäksi jonkin verran rämelajeja kuten vaivaiskoivua *Betula nana* ja vaivaroa *Chamaedaphne calyculata*. Voimakkammin muuttuneissa kohteissa kasvaa lisäksi männyn *Pinus sylvestris* taimia. Paikoin esiintyy variksenmarjarahkarämemättäitä, jonka lajistossa ovat variksenmarja *Empetrum nigrum*, karpalo *Vaccinium oxycoccus* ja hilla *Rubus chamaemorus*. Rahkasammalista leimaavat ruskorahkasammal ja jokapaikanrahkasammal.

Selvitysalueen länsiosan ojitusalueella esiintyy paikoin rämemuuttuman lomassa pienialaisesti muuttunutta mesotrofista rimpinevaa (MeRiNmu). Rimpinevalla havaittiin villapääluikkaa *Trichophorum alpinum*, tupasluikkaa, vaaleasaraa *Carex livida*, riippasaraa *Carex magellanica* ja suokukkaa *Andromeda polifolia*. Pohjakerros on paikoin ruoppaista, paikoin kuljurerahkasammaleiden *Sphagnum cuspidata* -ryhmä tai kalvakkarahkasammalten *Sphagnum papillosum* peitossa. Rimpinevan muuttumisen ilmentäjinä ovat välipintalajien kuten tupasluikka ja kalvakkarahkasammal esiintyminen rimpipintalajien joukossa sekä sarojen runsas peittävyys rimpipinnalla.

Rämemuuttumat

Kiikkunevan selvitysalue on suurimmaksi osaksi eriaisteisesti muuttunutta rämettä (Rmu). Rämemuuttuman valtapuuna on mänty. Kenttäkerrosta leimaa yleensä runsas vaivaiskoivukasvusto. Lisäksi tavataan suopursua *Ledum palustre*, vaiveroa, juolukkaa *Vaccinium uliginosum*, mustikkaa *Vaccinium myrtillus* ja puolukkaa *Vaccinium vitis-idae*. Joillakin paikoilla pohjakerrosta leimaa jokapaikanrahkasammal, mutta usein metsäsammalet kuten seinäsammal *Pleurozium schreberi* ja isokarhunsammal *Polytrichum commune* ovat vallanneet alaa rahkasammalilta.

Turvekankaat

Paikoin ojitusalueen kasvillisuus on muuttunut ainakin pohjakerroksen osalta metsämäiseksi, jolloin kasvillisuustyyppejä kutsutaan turvekankaaksi (tkg). Kiikkunevan turvekankaiden puusto on hieskoivua *Betula pubescens*, mäntyä ja kuusta *Picea abies*. Muuhun kasvillisuuteen kuuluu mm. metsäalvejuuri *Dryopteris carthusiana*, kultapiisku *Solidago virgaurea*, lillukka *Rubus saxatilis*, mustikka, kangasmaitikka *Melampyrum pratense*, suopursu ja metsälauha *Deschampsia flexuosa*. Pohjakerrosta hallitsevat metsäsammalet kuten seinäsammal ja karhunsammalet.

Luhdat

Kiikkunevan lounaspuolella on luonnontilainen Vuohtojärven-Likolahden alue, josta kapeahko kaistale kuuluu vielä selvitysalueeseen.

Selvitysalueeseen kuuluva osa sekä sen lähiympäristö ovat korteluhtaa (KorLu). Korteluhdan valtalaji on järvikorte *Equisetum fluviatile*. Lisäksi havaittiin terttualpia *Lysimachia thyrsiflora*, kurjenjalkaa *Comarum palustre* ja sammaleista hetesirppisammalta *Warnstorfia exannulata*.

Korteluhta muuttuu sara- ja ruoholuhdaksi (SRhLu) ja pajuluhdaksi (PaLu). Luhta ympäröi noin 40 m etäisyydellä selvitysalueesta etelään sijaitsevia Likolahden pieniä lampia. Alueella esiintyy edellä mainittujen lajien lisäksi vesisara *Carex aquatilis*, viiltosara *Carex acuta*, suoputki *Peucedanum palustre*, vehka *Calla palustris*, kiiltopaju *Salix phylicifolia*, tuhkapaju *Salix cinerea* ja virpapaju *Salix aurita*. Sammalistossa tavataan hetesirppisammal, okarahkasammal *Sphagnum squarrosum* ja happrarahkasammal *Sphagnum riparium*.

2.3 Maisema ja virkistyskäyttö

Kiikkunevan selvitysalue sijaitsee syrjäisellä seudulla 13 km Pyhänän keskustasta lounaaseen. Selvitysalue koostuu puustoisesta ojitetusta osasta ja kahdesta ojittamattomasta osasta. Ojittamattomat osat ovat puoliavointa tai avointa suota, joiden rahkarämeillä oli paikoin runsaasti karpaloa ja hillan lehtiä.

Kiikkunevan itäosa rajoittuu Kärsämäki-Pyhäntä maantielle, jolle turvetuotantoalue tulisi näkyään. Turvetuotannossa alue muistuttaisi lähinnä maataloustuotannossa olevaa peltoa, paitsi että turvesuo on kesäajan kasviton (Turveteollisuusliitto ry 2002).

3 SUOJELUALUEET JA -ALUEVARAUKSET

Valtion ympäristöhallinnon Oiva-tietokannan (2009) mukaan Kiikkunevan selvitysalueella ei ole Natura 2000 -alueverkostoon kuuluvia kohteita, suojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita.

Lähin huomioitava kohde on noin 4 km päässä selvitysalueesta etelään sijaitseva Lauttanevan Natura 2000 -alue (FI1101800) sekä Lauttanevan metsien Natura 2000 -alue (FI1101801). Mui- ta selvitysalueen läheisyydessä olevia huomioitavia kohteita ovat selvitysalueesta noin 4,5 km pohjoiseen sijaitseva Pellikaisennevan Natura 2000 -alue (FI1103600), johon kuuluu osittain myös Salonnevan luonnonsuojelualue (YSA117782).

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (2009) ei ole merkintöjä selvitysalueella.

4 LUONTOTYYPIT

4.1 Luonnonsuojelulain mukaiset luontotypit

Selvitysalueella ei havaittu luonnonsuojelulain § 29 nojalla suojeltavia luontotyyppisiä.

4.2 Vesilain mukaiset luontotypit

Selvitysalueella ei havaittu vesilain 1. luvun 15 a ja 17 a § mukaisiin vesiluonnon suojelutyyppiin kuuluvia kohteita.

Selvitysalueen eteläpuolella on noin 40 metrin päässä selvitysalueesta kolme pientä luonnontilaisen kaltaista lampea. Ne ovat syntyneet Vuohojärven umpeenkasvun myötä. Likolahden lammet ovat korte- sekä sara- ja ruoholuhtan ympäröimät.

4.3 Metsälain mukaiset luontotyytit

Selvitysalueella ei havaittu metsälain § 10 mukaisiin metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeisiin elinympäristöihin kuuluvia kohteita.

4.4 Uhanalaiset luontotyytit

Kiikkunevan luontotyyppien uhanalaisuus on esitetty taulukossa 1 (Raunio ym. 2008 mukaan). Selvitysalue kuuluu luontotyyppien uhanalaisuusluokituksessa Etelä-Suomen osa-alueeseen. Uhanalaisia luontotyyppiejä ovat äärimmäisen uhanalaisiksi (CR), erittäin uhanalaisiksi (EN) ja vaarantuneiksi (VU) luokitellut tyytit.

Taulukko 1. Kiikkunevan selvitysalueella esiintyvien kasvillisuustyyppien uhanalaisuus Raunio ym. (2008) mukaan (EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, LC = säilyvä).

Suontyyppi	Etelä-Suomi	Koko maa
Nevat		
Kalvakkanevat	VU	NT
Lyhytkorsinevat	VU	LC
Luhdat		
Korteluhta	NT	LC
Sara- ja ruoholuhta	NT	LC
Pajuluhta	NT	LC
Suoyhdistymä		
Välipintaiset keskiboreaaliset aapasuot	EN	EN

Luokituksen mukaan luontotyyppien esiintymien voidaan katsoa olevan laadultaan hyvässä tilassa, jos ojitukset tai muu maankäyttö eivät ole muuttaneet suoluontotyyppien esiintymien hydrologiaa eikä alueella ole merkittäviä hakkuita.

Kiikkuneva on lähinnä ojitettu ja eriasteisesti muuttunut. Reunaojitukset ovat muuttaneet jonkin verran myös ojittamattomien suoalueiden hydrologiaa ja kuivuminen näkyy mm. nevan rahkoitumisena. Selvitysalue rajoittuu lounassa luonnontilaisen luhtaan. Osa luhtan pohjoisosasta kuuluu vielä selvitysalueeseen.

5 LAJIT

5.1 Luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativat lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän luontodirektiivin liitteeseen IV(b) kuuluvia lajeja.

5.2 Erityisesti suojeltavat lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän erityisesti suojeltavia lajeja.

5.3 Rauhoitetut lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän rauhoitettuja kasvilajeja.

5.4 Uhanalaiset lajit

Selvitysalueella ei tiedetä olevan valtakunnallisesti uhanalaisten kasvilajien esiintymiä.

5.5 Silmälläpidettävät ja alueellisesti uhanalaiset lajit

Selvitysalueella ei tiedetä olevan silmälläpidettävien tai alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymiä.

5.6 Suomen vastuulajit

Selvitysalueella esiintyy Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin kuuluvaa vaaleasaraa *Carex livida*. Esiintymän koordinaatit ovat 7104398:3456389.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kiikkunevan selvitysalue on suurimmaksi osaksi ojittettua ja eriasteisesti muuttunutta puustoista suota. Selvitysalueen koillis- ja luoteisosassa on ojittamattomia alueita. Ojittamattomilla alueilla on ojen lähiympäristöjen lisäksi havaittavista kuivumista myös keskemmällä, mikä näkyy nevan rahkoittumisena.

Selvitysalue on suoyhdistymätyypiltään pääosin muuttunutta aapasuota. Ojittamattomat alueet ovat välipintaista aapasuota. Laaja ojitusalue on pääosin mäntypuustoista rämemuuttumaa. Ojittamattomilla alueilla on karua rahkoittunutta lyhytkorsinevaa ja rahkoittunutta kalvakkanevaa. Selvitysalueen länsiosassa rämemuuttumalla tavattiin pienialaisesti muuttunutta mesotrofista rimpinevaa.

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 –alueverkoston kohteita, luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia aluerajauksia. Lähin huomioitava kohde on noin 4 km päässä selvitysalueesta etelään sijaitseva Lauttanevan Natura 2000 -alue (FI1101800) sekä Lauttanevan metsien Natura 2000 -alue (FI1101801).

Selvitysalueen eteläpuolella olevat Likolahden lammet kuuluvat vesilain mukaisesti vesiluonnon suojelutyyppeihin. Kiikkunevalla uhanalaisiksi luontotyypeiksi luokitellaan vaarantuneet (VU) kalvakkanevat ja lyhytkorsinevat. Lisäksi selvitysalueen lounasreunalla esiintyvät luhdat ovat silmälläpidettäviä (NT) luontotyypejä. Suoyhdistymätyypeistä välipintaiset keskiboreaaliset aapasuot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN).

Kiikkunevan selvitysalueella havaittiin Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin kuuluvaa vaaleasaraa *Carex livida*. Selvitysalueella ei ole tiedossa uhanalaisten tai muiden huomioitavien kasvilajien esiintymiä

7 KIRJALLISUUS

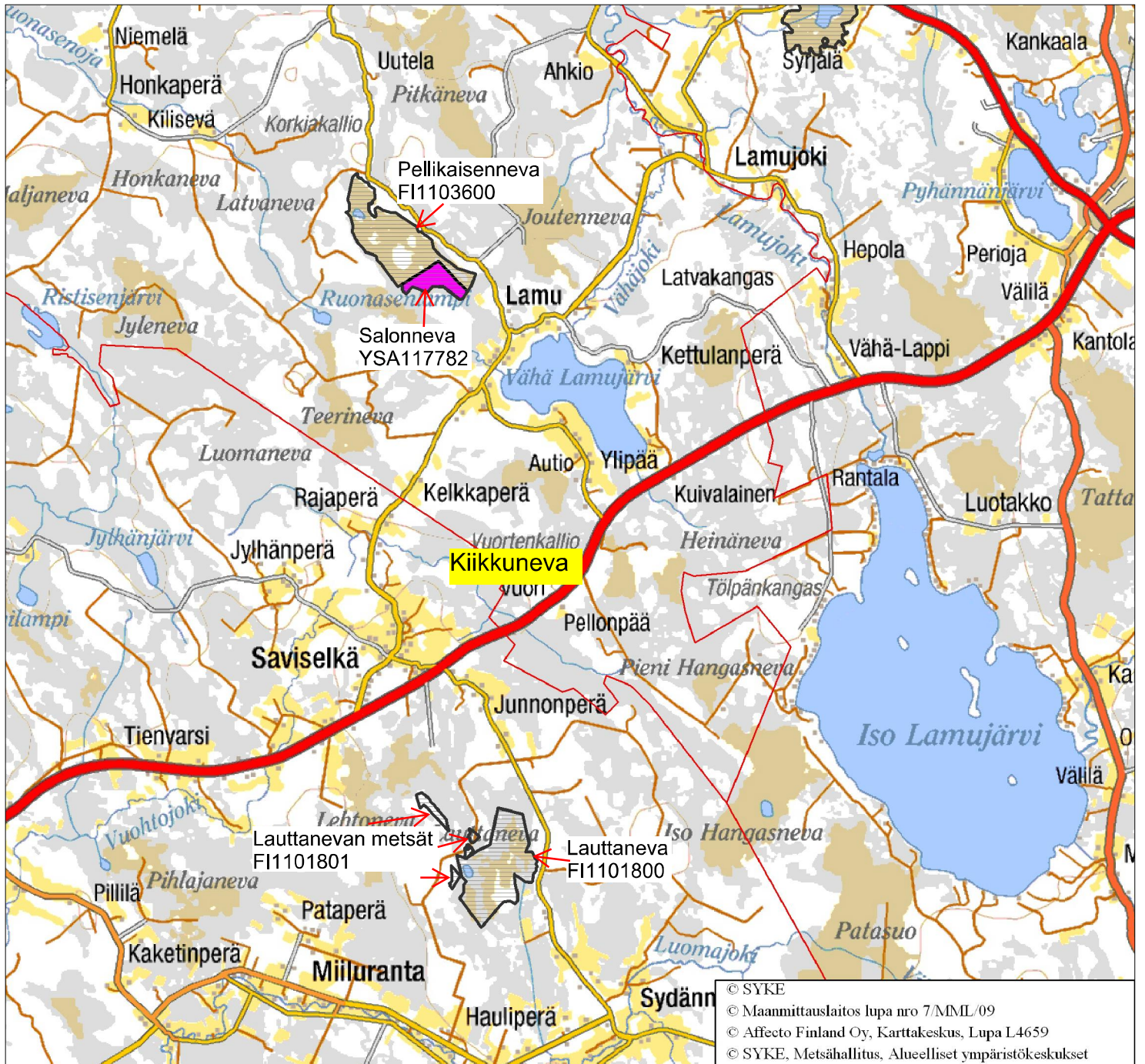
Eurola, S. 1999: Kasvipeitteemme alueellisuus. Oulanka reports 22. Oulanka biological station. University of Oulu.

Eurola, S., Bendiksen, K. & Rönkä, A. 1990: Suokasviopas. Oulanka reports 9. Oulanka biological station. University of Oulu.

Eurola, S., Huttunen, A. & Kukko-oja, K. 1995: Suokasvillisuusopas. Oulanka reports 14. Oulanka biological station. University of Oulu.

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio. Luonnon-tieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo. Helsinki.
- Mossberg, B & Stenberg, L. 1992: Den nordiska floran. Wahlström & Widstrand 1992
- Kalliola, R. 1973: Suomen kasvimaantiede. WSOY. Porvoo.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto 2009: Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Internet-sivut osoitteessa: <http://www.pohjois-pohjanmaa.fi>
- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus 2009: Turvetuotannon lupahakemuksen luontoselvitykset. Työryhmän muistio 5.2.2009.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.
- Turveteollisuusliitto ry. 2002: Turvetuotannon ympäristövaikutusten arviointi. Ohjeita turvetuotannon luonto- ja naapuruussuhdevaikutusten arvioimiseksi. – Jyväskylä.
- Valtion ympäristöhallinto 2009: Internet-sivut osoitteessa: <http://www.ymparisto.fi/> sekä Oiva-tietokanta osoitteessa <http://wwwp2.ymparisto.fi/scripts/oiva.asp>

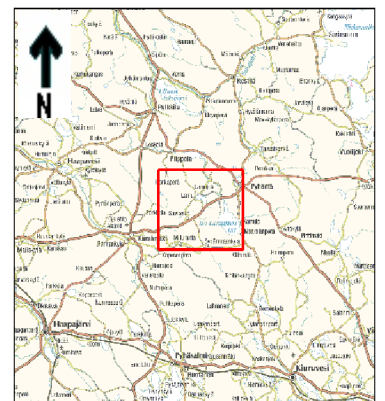
Liite 1. Selvitysalueen sijainti ja aluetta ympäröivät suojelualueet.
Lähde: Ympäristöhallinto, Oiva tietokanta 2009

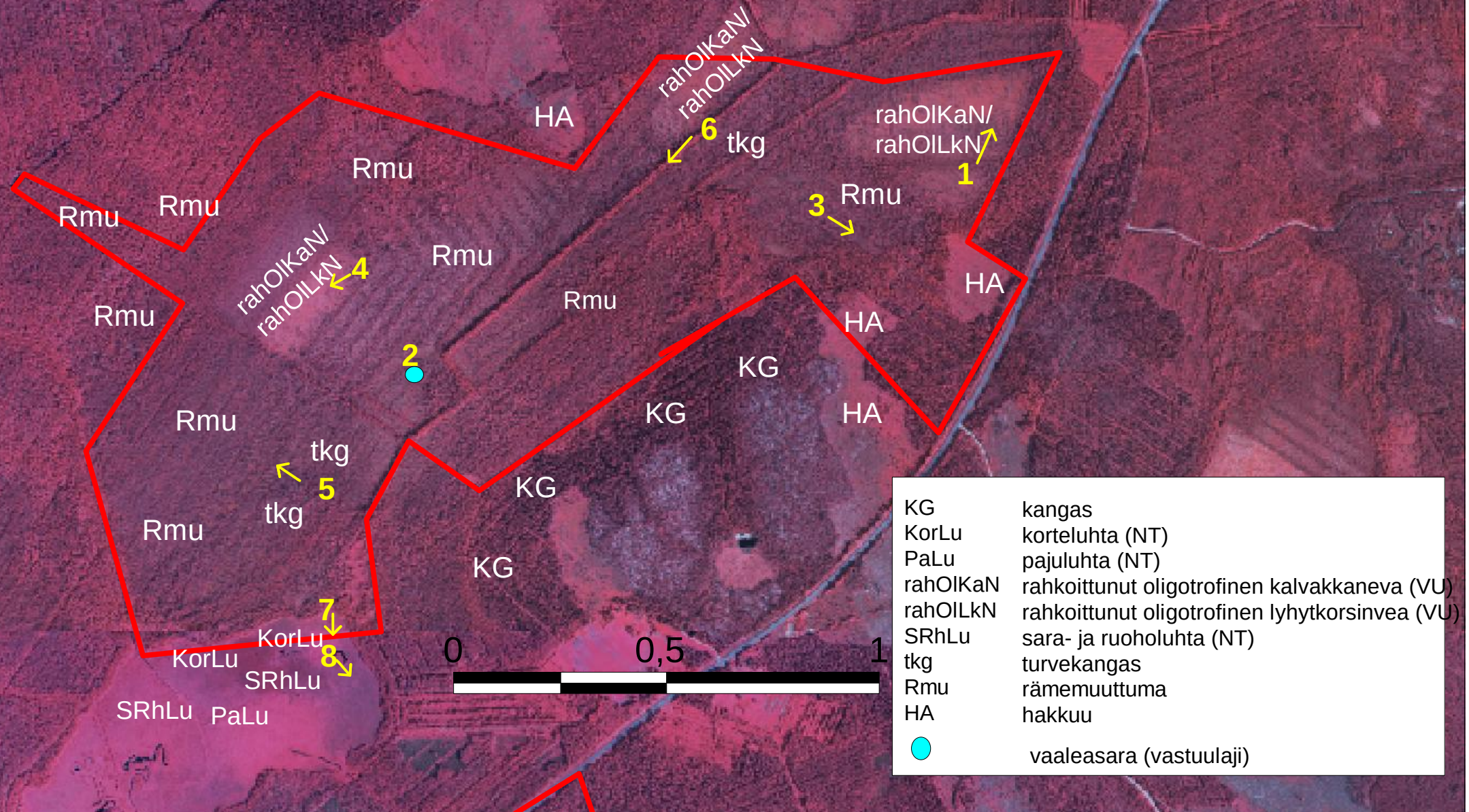
Mittakaava 1:113305

Koordinaattijärjestelmä: KKJ-yk

Nurkkapisteen koordinaatit: 7094548:3446442 - 7115283:3468424

Liite 2. Kasvillisuuskuviointi ja valokuvien ottopaikat

Suunnittelualueella havaittu kasvilajisto***Putkilokasvit***

<i>Alnus glutinosa</i>	tervaleppä
<i>Andromeda polifolia</i>	suokukka
<i>Betula nana</i>	vaivaiskoivu
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu
<i>Calamagrostis</i> sp.	kastikat
<i>Calla palustris</i>	suovehka
<i>Calluna vulgaris</i>	kanerva
<i>Carex acuta</i>	viiltosara
<i>Carex aquatilis</i>	vesisara
<i>Carex canescens</i>	harmaasara
<i>Carex chordorrhiza</i>	juurtosara
<i>Carex globularis</i>	pallosara
<i>Carex lasiocarpa</i>	jouhisara
<i>Carex livida</i>	vaaleasara
<i>Carex magellanica</i>	riippasara
<i>Carex pauciflora</i>	rahkasara
<i>Carex rostrata</i>	pullosara
<i>Chamaedaphne calyculata</i>	vaivero
<i>Comarum palustre</i>	kurjenjalka
<i>Drosera rotundifolia</i>	pyöreälehtikihokki
<i>Deschampsia cespitosa</i>	nurmilauha
<i>Deschampsia flexuosa</i>	metsälauha
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsäalvejuuri
<i>Empetrum nigrum</i>	variksenmarja
<i>Epilobium angustifolium</i>	maitohorsma
<i>Equisetum fluviatile</i>	järvikorte
<i>Equisetum sylvaticum</i>	metsäkorte
<i>Eriophorum angustifolium</i>	luhtavilla
<i>Eriophorum vaginatum</i>	tupasvilla
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	metsäimarre
<i>Juniperus communis</i>	kataja
<i>Juncus filiformis</i>	jouhivihvilä
<i>Ledum palustre</i>	suopursu
<i>Lycopodium annotinum</i>	riidenlieko
<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	terttualpi
<i>Melampyrum pratense</i>	kangasmaitikka
<i>Menyanthes trifoliata</i>	raate
<i>Oxalis acetosella</i>	käenkaali
<i>Peucedanum palustre</i>	suoputki
<i>Picea abies</i>	kuusi
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty
<i>Populus tremula</i>	haapa
<i>Rubus arcticus</i>	mesimarja
<i>Rubus chamaemorus</i>	hilla
<i>Rubus idaeus</i>	vadelma
<i>Rubus saxatilis</i>	lillukka
<i>Salix aurita</i>	virpajaju
<i>Salix cinerea</i>	tuhkapaju
<i>Salix phylicifolia</i>	kiiltopaju
<i>Solidago virgaurea</i>	kultapiisku
<i>Sorbus aucuparia</i>	pihlaja

Putkilokasvit

<i>Trichophorum alpinum</i>	villapääluikka
<i>Trichophorum cespitosum</i>	tupasluikka
<i>Trientalis europaea</i>	metsätähti
<i>Vaccinium myrtillus</i>	mustikka
<i>Vaccinium oxycoccos</i>	isokarpalo
<i>Vaccinium uliginosum</i>	juolukka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	puolukka

Sammalet

<i>Aulacomnium palustre</i>	suonihuopasammal
<i>Hylocomnium splendens</i>	kerrossammal
<i>Dicranum scoparium</i>	kivikynsisammal
<i>Dicranum polysetum</i>	kangaskynsisammal
<i>Pleurozium schreberi</i>	seinäsammal
<i>Polytrichum commune</i>	korpikarhunsammal
<i>Polytrichum strictum</i>	rämekarhunsammal
<i>Sphagnum angustifolium</i>	jokasuonrahkasammal
<i>Sphagnum capillifolium</i>	kangasrahkasammal
<i>Sphagnum cuspidata</i> -ryhmä	kuljurahkasammalet
<i>Sphagnum fuscum</i>	ruskorahkasammal
<i>Sphagnum magellanicum</i>	punarahkasammal
<i>Sphagnum papillosum</i>	kalvakkarahkasammal
<i>Sphagnum riparium</i>	happrarahkasammal
<i>Sphagnum squarrosum</i>	okarahkasammal
<i>Warnstorfia exannulata</i>	hetesirppisammal

Kuva 1. Rahkoittunutta lyhytkorsinevaa Kiikkunevan koillisosassa.

Kuva 2. Vaaleasaraesiintymä rimpinevamuuttumassa.

Kuva 3. Rämemuuttuma suon itäosassa.

Kuva 4. Rämemuuttuma selvitysalueen luoteisosassa.

Kuva 5. Turvekankaalla kasvaa mm. metsälauhaa ja vaiveroa.

Kuva 6. Syvennetty oja alueen pohjoisosassa.

Kuva 7. Korteluhtaa selvitysalueen lounaisreunalla.

Kuva 8. Saraluhta Likolahden lammen ympärillä.